JT taisyklė Nr. 74 „Suvienodintos L_1 kategorijos transporto priemonių patvirtinimo, atsižvelgiant į apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų įrengimą, nuostatos“ [2020/32]

Įtrauktas visas galiojantis tekstas, įskaitant:

01 serijos pakeitimų 11 papildymą. Įsigaliojimo data – 2019 m. spalio 15 d., antradienis

TURINYS

TAISYKLĖ

1. Taikymo sritis
2. Terminų apibrėžtys
3. Patvirtinimo paraiška
4. Patvirtinimas
5. Bendrosios specifikacijos
6. Atskirosios specifikacijos
7. Transporto priemonių registracija
8. Gamybos atitiktis
9. Sankcijos už gamybos neatitiktį
10. Transporto priemonės tipo patvirtinimo pakeitimas ir patvirtinto transporto priemonės tipo išplėtimas, atsižvelgiant į apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų įrengimą
11. Visiškas gamybos nutraukimas
12. Pereinamojo laikotarpio nuostatos
13. Už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų pavadinimai ir adresai

Priedai

1 priedas. Pranešimas dėl transporto priemonės tipo (mopedo) patvirtinimo, patvirtinto tipo išplėtimo, atsisakymo suteikti patvirtinimą, patvirtinimo panaikinimo arba visiško gamybos nutraukimo, atsižvelgiant į apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų įrengimą pagal Taisyklę Nr. 74

2 priedas. Patvirtinimo ženklų išdėstymas

3 priedas. Žibintų paviršiai, atskaitos ašis ir centras, geometrinio matomumo kampai

4 priedas. Raudonos šviesos žibintų matomumas iš priekio ir baltos šviesos žibintų matomumas iš galo

5 priedas. Gamybos atitikties kontrolė

1. TAIKYMO SRITIS

Ši taisyklė taikoma L_1 ([1]) kategorijos transporto priemonėms, atsižvelgiant į apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų įrengimą.

2. TERMINŲ APIBRĖŽTYS

Jei šioje taisyklėje nenurodyta kitaip, joje vartojamos JT taisyklėje Nr. 48 ir teikiant tipo patvirtinimo paraišką galiojančios vėliausios jos serijos pakeitimuose pateiktos apibrėžtys:

2.1. transporto priemonės tipas – kategorija transporto priemonių, kurie nesiskiria šiomis pagrindinėmis savybėmis:

2.1.1. transporto priemonės matmenimis ir išorine jos forma;

([1]) Kaip apibrėžta Suvestinėje rezoliucijoje dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3), dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6, 2 punktas. http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html.

2.1.2. įtaisų skaičiumi ir išdėstymu;

2.1.3. šios transporto priemonės taip pat nelaikomos skirtingo tipo transporto priemonėmis:

2.1.3.1. transporto priemonės, kurios skiriasi pagal 2.1.1 ir 2.1.2 punktų nuostatas, tačiau ne taip, kad dėl to tektų pakeisti atitinkamo tipo transporto priemonei nustatytų žibintų tipą, jų skaičių, vietą ir geometrinį matomumą;

2.1.3.2. transporto priemonės, kuriose įrengti žibintai, patvirtinti pagal kurią nors iš taisyklių, pridėtų prie 1958 m. Susitarimo, ar leidžiami transporto priemonės registracijos šalyje arba neįrengti, jei juos įrengti neprivaloma;

2.2. transporto priemonė be krovinio – transporto priemonė be vairuotojo, keleivių ir krovinio, bet su pilnu baku degalų ir įprastai transporto priemonėje esančiais įrankiais;

2.3. žibintas – įtaisas, kurio paskirtis apšviesti kelią arba šviesos signalu įspėti kitus eismo dalyvius. Galinio valstybinio numerio ženklo apšvietimo žibintas ir šviesogrąžiai atšvaitai taip pat laikomi žibintais;

2.3.1. lygiaverčiai žibintai – tos pačios paskirties žibintai, kuriuos leidžiama naudoti transporto priemonės registracijos šalyje; tokių žibintų charakteristikos gali skirtis nuo transporto priemonėje patvirtinimo suteikimo metu sumontuotų žibintų su sąlyga, kad jie atitinka šios taisyklės reikalavimus;

2.3.2. atskirieji žibintai – įtaisai, turintys atskirus šviečiamuosius paviršius, atskirus šviesos šaltinius ir atskirus žibintų korpusus;

2.3.3. sugrupuotieji žibintai – įtaisai, turintys atskirus šviečiamuosius paviršius ir atskirus šviesos šaltinius, bet bendrą žibinto korpusą;

2.3.4. kombinuotieji žibintai – įtaisai, turintys atskirus šviečiamuosius paviršius, bet bendrą šviesos šaltinį ir bendrą žibinto korpusą;

2.3.5. tarpusavyje sujungti žibintai – įtaisai, turintys atskirus šviesos šaltinius arba bendrą šviesos šaltinį, veikiantį skirtingomis sąlygomis (pvz., yra optinių, mechaninių, elektrinių skirtumų), visiškai arba iš dalies bendrus šviečiamuosius paviršius ir bendrą žibinto korpusą;

2.3.6. priekinis gabaritinis žibintas – žibintas, naudojamas įspėti apie transporto priemonės buvimą, kai žiūrima iš priekio;

2.3.7. šviesogrąžis atšvaitas – įtaisas, naudojamas įspėti apie transporto priemonės buvimą atspindint šviesą, kurią skleidžia nesujungtas su transporto priemone šaltinis (stebėtojui esant prie šviesos šaltinio).

Šioje taisyklėje šviesą atspindintys valstybinio numerio ženklai šviesogrąžiais atšvaitais nelaikomi;

2.3.8. posūkio rodiklio žibintas – žibintas, naudojamas kitiems eismo dalyviams parodyti, kad vairuotojas ketina sukti į dešinę arba į kairę.

posūkio rodiklio žibintas arba žibintai dar gali būti naudojami pagal JT taisyklės Nr. 97 reikalavimus;

2.3.9. galinis gabaritinis žibintas – žibintas, naudojamas įspėti apie transporto priemonės buvimą, kai žiūrima iš galo;

2.4. apšvietimo įtaiso, šviesos signalinio įtaiso arba šviesogrąžio atšvaito šviesą spinduliuojantis paviršius yra visas skaidrios medžiagos išorinis paviršius arba jo dalis, kaip prie patvirtinimo paraiškos pridėtame brėžinyje nurodyta prietaiso gamintojo, žr. 3 priedą;

2.5. šviečiamasis paviršius (žr. 3 priedą):

2.5.1. šviečiamasis apšvietimo įtaiso (tolimosios šviesos žibinto ir artimosios šviesos žibinto) paviršius yra visos atšvaito apertūros stačiakampė projekcija arba priekinių žibintų su projekcinio sklaidytuvo elipsoidiniu atšvaitu atveju – projekcija skersinėje plokštumoje. Jei apšvietimo įtaisas neturi atšvaito, taikoma 2.5.2 punkto apibrėžtis. Jei žibinto šviesą spinduliuojantis paviršius tęsiasi tik už visos atšvaito apertūros dalies, tada atsižvelgiama tik į tos dalies projekciją.

Artimosios šviesos žibintų atveju šviečiamąjį paviršių apriboja tariamoji atkarpos linijos projekcija į sklaidytuvą. Jei atšvaitas ir sklaidytuvas reguliuojami vienas kito atžvilgiu, jie turėtų būti nustatomi į vidurinę padėtį.

2.5.2. šviesos signalinio įtaiso, išskyrus šviesogrąžį atšvaitą, (priekinio gabaritinio žibinto, posūkio rodiklio žibinto, stabdymo žibinto ir galinio gabaritinio žibinto) šviečiamasis paviršius – stačiakampė žibinto projekcija plokštumoje, statmenoje jo atskaitos ašiai ir susiliečiančioje su išoriniu žibinto šviesą spinduliuojančiu paviršiumi; šią projekciją riboja toje plokštumoje esančių ekranų kraštai, atskaitos ašies kryptimi leidžiantys išsilaikyti tik 98 % bendro šviesos spinduliavimo stiprio. Šviečiamojo paviršiaus apatinei, viršutinei ir šoninėms riboms nustatyti naudojami tik ekranai horizontaliais ir vertikaliais kraštais;

2.5.3. šviečiamasis šviesogrąžio atšvaito paviršius (2.3.7 punktas) – šviesogrąžio atšvaito stačiakampė projekcija jo atskaitos ašiai statmenoje plokštumoje, apribota plokštumomis, liečiančiomis nurodytas tolimiausias šviesogrąžių atšvaitų optinės sistemos dalis, ir lygiagreti su ta ašimi. Siekiant nustatyti apatinį, viršutinį ir šoninius įtaiso kraštus, atsižvelgiama tik į horizontalią ir vertikalią plokštumas;

2.6. tariamasis paviršius apibrėžtai stebėjimo krypčiai reiškia, gamintojo arba jo įgaliotojo atstovo prašymu, stačiakampę projekciją:

arba šviečiamojo paviršiaus, projektuojamo išoriniame sklaidytuvo paviršiuje, ribos (a–b), arba šviesą spinduliuojančio paviršiaus (c–d) plokštumoje, statmenoje stebėjimo krypčiai ir susiliečiančioje su tolimiausiu išoriniu sklaidytuvo tašku (žr. šios taisyklės 3 priedą);

2.7. atskaitos centras – atskaitos ašies susikirtimo su išoriniu šviesą spinduliuojančiu paviršiumi taškas; apibrėžtas žibinto gamintojo;

2.8. geometrinio matomumo kampai – kampai, apibrėžiantys mažiausio erdvinio kampo lauką, kuriame turi būti matomas žibinto tariamasis paviršius. Šis erdvinio kampo laukas apibrėžiamas rutulio, kurio centras sutampa su žibinto atskaitos centru, o ekvatorius lygiagretus su žeme, segmentais. Šie segmentai apibrėžiami atskaitos ašies atžvilgiu. Horizontalieji kampai β atitinka ilgumą, o vertikalieji kampai α – platumą. Vidinėje geometrinio matomumo kampų dalyje neturi būti jokių kliūčių šviesai spinduliuoti iš bet kurios žibinto tariamojo paviršiaus dalies, žiūrint iš tolo. Jeigu matavimai atliekami arčiau žibinto, stebėjimo kryptis turi būti perkelta lygiagrečiai, kad būtų gautas toks pat tikslumas.

Geometrinio matomumo kampų viduje neatsižvelgiama į kliūtis, jeigu jos jau buvo nurodytos tvirtinant žibinto tipą.

Jeigu sumontavus žibintą kurią nors jo tariamojo paviršiaus dalį uždengia bet kurios kitos transporto priemonės detalės, turi būti įrodyta, kad kliūčių neuždengiama žibinto dalis atitinka fotometrines vertes, nurodytas tvirtinant kaip optinį įrenginį (žr. šios taisyklės 3 priedą). Nepaisant to, kai vertikalusis geometrinio matomumo kampas žemiau horizontalės gali būti sumažintas iki 5° (žibintas yra žemesniame kaip 750 mm aukštyje virš žemės), įtaisyto optinio įrenginio fotometrinių matavimų laukas gali būti sumažintas iki 5° žemiau horizontalės;

2.9. tolimiausias išorinis kraštas – bet kurioje transporto priemonės pusėje esanti plokštuma, lygiagreti su transporto priemonės išilgine vidurio plokštuma ir liečianti jos šoninį išorinį kraštą, neatsižvelgiant į galinio vaizdo veidrodžius, posūkio rodiklio žibintus, gabaritinius žibintus ir šviesogrąžius atšvaitus;

2.10. bendrasis plotis – atstumas tarp dviejų vertikalių plokštumų, apibrėžtų 2.9 punkte;

2.11. atskiras žibintas – įtaisas arba įtaiso dalis, turintis vieną funkciją, vieną tariamąjį paviršių atskaitos ašies kryptimi (žr. šios taisyklės 2.6 punktą) ir vieną arba daugiau šviesos šaltinių.

Atsižvelgiant į įrengimą transporto priemonėje, atskiras žibintas taip pat yra bet kokia dviejų nepriklausomų arba sugrupuotų, vienodų arba nevienodų, tokią pačią funkciją atliekančių žibintų sąranka, jei jie įtaisyti taip, kad jų tariamųjų paviršių projekcija atskaitos ašies kryptimi užima ne mažiau kaip 60 % mažiausio stačiakampio, apribojančio minėtų matomųjų paviršių projekcijas atskaitos ašies kryptimi. Tokiu atveju, jei būtinas patvirtinimas, kiekvienas žibintas turi būti patvirtintas kaip D tipo žibintas. Toks galimas derinys tolimosios šviesos žibintams ir artimosios šviesos žibintams netaikomas;

2.12. įtaiso skleidžiamos šviesos spalva – šioje taisyklėje vartojamos JT taisyklės Nr. 48 ir teikiant tipo patvirtinimo paraišką galiojančios serijos pakeitimuose pateiktos spinduliuojamos šviesos spalvos apibrėžtys.

3. PATVIRTINIMO PARAIŠKA

3.1. Transporto priemonės tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų įrengimą, paraišką pateikia transporto priemonės gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas.

3.2. Kartu su ja pateikiami trys toliau minimų dokumentų egzemplioriai ir šie duomenys:

3.2.1. transporto priemonės tipo aprašas, atsižvelgiant į 2.1.1 ir 2.1.2 punktuose nurodytus elementus; apibrėžiamas transporto priemonės tipas;

3.2.2. įtaisų, iš kurių gamintojas ketina sukurti apšvietimo ir šviesos signalinę įrangą, sąrašas; sąraše gali būti nurodyti keli kiekvieną funkciją atliekančių įtaisų tipai; Kiekvienas tipas tinkamai identifikuojamas (nacionalinis arba tarptautinis patvirtinimo ženklas, jei tipas patvirtintas, gamintojo pavadinimas ir kt.); be to, sąraše dėl kiekvienos funkcijos gali būti pateikta papildoma pastaba „arba lygiaverčiai įtaisai“;

3.2.3. apšvietimo ir šviesos signalinės įrangos bendro išdėstymo brėžinys, kuriame parodyta įvairių įtaisų padėtis transporto priemonėje;

3.2.4. jei būtina, siekiant patikrinti atitiktį dabartinės taisyklės reikalavimams, pateikiamas (-i) kiekvieno atskiro žibinto išdėstymo brėžinys (-iai), kuriame parodomas šviečiamasis paviršius, kaip apibrėžta 2.5.1 punkte, šviesą spinduliuojantis paviršius, kaip apibrėžta 2.4 punkte, atskaitos ašis ir atskaitos centras, kaip apibrėžta 2.7 punkte. Ši informacija nebūtina galinio valstybinio numerio ženklo apšvietimo įtaiso atveju.

3.2.5. Paraiškoje nurodomas metodas, taikytas tariamajam paviršiui apibrėžti (žr. 2.6 punktą).

3.3. Tvirtintiną tipą atitinkanti nepakrauta transporto priemonė, kurioje įrengtas visas apšvietimo ir šviesos signalinės įrangos rinkinys, nurodytas 3.2.2 punkte, pateikiama už patvirtinimo bandymus atsakingai techninei tarnybai.

4. PATVIRTINIMAS

4.1. Jei pagal šią taisyklę tvirtinti pateiktas transporto priemonės tipas atitinka šios taisyklės reikalavimus visų sąraše nurodytų įtaisų atžvilgiu, turi būti suteiktas to transporto priemonės tipo patvirtinimas.

4.2. Kiekvienam patvirtintam tipui suteikiamas patvirtinimo numeris. Pirmieji du skaitmenys (šiuo metu – 01, kurie atitinka taisyklės 01 serijos pakeitimus) žymi pakeitimų, į kuriuos įtraukti suteikiant patvirtinimą padaryti naujausi ir svarbiausi taisyklės techniniai pakeitimai, seriją. Ta pati susitariančioji šalis negali šio numerio skirti kitam transporto priemonių tipui arba tam pačiam transporto priemonių tipui, pateiktam su įranga, nenurodyta 3.2.2 punkte pateiktame sąraše, vadovaujantis šios taisyklės 7 punkto nuostatomis.

4.3. Pranešimas dėl transporto priemonės tipo patvirtinimo, patvirtinto tipo išplėtimo, atsisakymo tvirtinti arba visiško gamybos nutraukimo pagal šią taisyklę perduodamas šią taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims naudojant blanką, atitinkantį šios taisyklės 1 priede pateiktą pavyzdį.

4.4. Prie kiekvienos transporto priemonės, atitinkančios pagal šią taisyklę patvirtintą transporto priemonių tipą, aiškiai matomoje ir lengvai prieinamoje vietoje, nurodytoje patvirtinimo formoje, pritvirtinamas tarptautinis patvirtinimo ženklas, kurį sudaro:

4.4.1. apskritimas apie E raidę, po kurios nurodomas patvirtinimą suteikusios šalies skiriamasis numeris ([2]);

4.4.2. šios taisyklės numeris, po kurio rašoma R raidė, brūkšnys ir patvirtinimo numeris dešinėje apskritimo pusėje, kaip nurodyta 4.4.1 punkte.

4.5. Jeigu pagal vieną ar keletą kitų prie susitarimo pridėtų taisyklių transporto priemonė atitinka pagal šią taisyklę patvirtinusioje šalyje patvirtintą transporto priemonių tipą, kartoti 4.4.1 punkte nurodyto simbolio nereikia; tokiu atveju visų taisyklių, pagal kurias patvirtinimas suteiktas šalyje, patvirtinusioje tipą pagal šią taisyklę, papildomi numeriai ir ženklai pateikiami vertikaliais stulpeliais 4.4.1 punkte nurodyto ženklo dešinėje.

4.6. Patvirtinimo ženklas turi būti aiškiai įskaitomas ir nenutrinamas.

4.7. Patvirtinimo ženklas pateikiamas greta arba ant gamintojo pritvirtintos transporto priemonės duomenų plokštelės.

4.8. Šios taisyklės 2 priede pateikiama patvirtinimo ženklų išdėstymo pavyzdžių.

5. BENDROSIOS SPECIFIKACIJOS

5.1. Apšvietimo ir šviesos signaliniai įtaisai įrengiami taip, kad įprastomis naudojimo sąlygomis ir nepaisant jokios vibracijos, kuri gali tuos įtaisus veikti, jie išlaikytų šioje taisyklėje nustatytas charakteristikas ir transporto priemonė atitiktų šios taisyklės reikalavimus. Visų pirma turi būti neįmanoma sureguliuoti žibintus netinkamai dėl neapdairumo.

5.2. Apšvietimo žibintai įtaisomi taip, kad juos būtų galima nesunkiai tinkamai sureguliuoti.

5.3. Visų šviesos signalinių įtaisų atveju, įskaitant įtaisytus šone, žibinto atskaitos ašis (įmontavus transporto priemonėje) turi būti lygiagreti su transporto priemonės atramos į kelią plokštuma; be to, šoninių šviesogrąžių atšvaitų atveju, ji turi būti statmena transporto priemonės išilginei vidurio plokštumai bei lygiagreti su ta plokštuma visų kitų įtaisų atveju.Kiekviena kryptimi leidžiamas ± 3° nuokrypis. Be to, jeigu gamintojas pateikia įrengimo specifikacijas, jų turi būti paisoma.

5.4. Jei nėra specialių instrukcijų, žibintų aukštis ir orientavimas tikrinamas transporto priemonei esant be krovinio ir pastačius ją ant lygaus paviršiaus taip, kad jos išilginė vidurio plokštuma būtų vertikali, o rankenos atitiktų važiavimo tiesiai į priekį padėtį.

5.5. Jeigu specialių instrukcijų nėra:

5.5.1. atskiri žibintai ir atšvaitai įrengiami taip, kad jų atskaitos centras būtų transporto priemonės išilginėje vidurio plokštumoje;

5.5.2. porą sudarantys ir tą pačią paskirtį turintys žibintai turi:

5.5.2.1. būti įrengti simetriškai pagal išilginę vidurio plokštumą;

5.5.2.2. būti simetriški vienas kitam pagal transporto priemonės išilginę vidurio plokštumą;

([2]) 1958 m. Susitarimo šalių skiriamieji numeriai nurodyti Suvestinės rezoliucijos dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) 3 priede, dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6, *Annex 3*.

5.5.2.3. atitikti tokius pačius kolorimetrinius reikalavimus;

5.5.2.4. turėti iš esmės vienodas vardines fotometrines savybes ir

5.5.2.5. įsijungti ir išsijungti visi vienu metu.

5.6. Žibintai gali būti sugrupuoti, kombinuoti arba tarpusavyje sujungti, jei kiekvienas žibintas atitinka visus spalvų, vietos, orientavimo, geometrinio matomumo, elektros jungčių ir kitus reikalavimus.

5.7. Didžiausias aukštis virš žemės matuojamas nuo aukščiausio taško, o mažiausias aukštis – nuo žemiausio tariamojo paviršiaus taško atskaitos ašies kryptimi. Artimosios šviesos žibinto atveju, mažiausias aukštis virš žemės paviršiaus matuojamas nuo optikos sistemos (pvz., atšvaito, sklaidytuvo, projekcinio sklaidytuvo) efektinės angos žemiausio taško, neatsižvelgiant į jos naudojimą.

Kai (didžiausias ir mažiausias) aukštis virš žemės aiškiai atitinka taisyklės reikalavimus, nebūtina tiksliai nustatyti kiekvieno paviršiaus kraštų.

Kalbant apie atstumą tarp žibintų, vieta pločio požiūriu nustatoma matuojant atskaitos ašies kryptimi nuo tariamojo paviršiaus vidinių kraštų.

Kai vieta pločio atžvilgiu neabejotinai atitinka taisyklės reikalavimus, nebūtina nustatyti tikslių bet kurio paviršiaus kraštų.

5.8. Jeigu specialių instrukcijų nėra, tik posūkio rodiklio žibintai ir įspėjamasis pavojaus signalizavimo įtaisas transporto priemonėje gali būti mirksinčios šviesos žibintai.

5.9. Iš priekio neturi būti matomas joks raudonos spalvos žibintas, o iš galo – joks baltos spalvos žibintas. Atitiktis šiam reikalavimui tikrinama toliau nustatyta tvarka (žr. 4 priedo brėžinį):

5.9.1. raudonos šviesos matomumas iš priekio: 1 zonoje esančioje skersinėje plokštumoje, kuri transporto priemonės priekyje yra 25 m atstumu, judantis stebėtojas raudonos spalvos žibinto tiesiogiai neturi matyti;

5.9.2. baltos šviesos matomumas iš galo: skersinės plokštumos, kuri už transporto priemonės yra 25 m atstumu, 2 zonoje judantis stebėtojas baltos spalvos žibinto tiesiogiai neturi matyti;

5.9.3. atitinkamose plokštumose stebėtojo matomos 1 ir 2 zonos yra apribotos:

5.9.3.1. į aukštį – dviem 1 m ir 2,20 m aukštyje virš žemės esančiomis horizontaliomis plokštumomis;

5.9.3.2. į plotį – dviem vertikaliomis plokštumomis, kurios į išorę nuo transporto priemonės išilginės vidurio plokštumos sudaro priekyje ir gale 15° kampą ir eina per vertikalių plokštumų, lygiagrečių su transporto priemonės išilgine vidurio plokštuma, nustatančia bendrą transporto priemonės plotį, sąlyčio tašką ar taškus; jei yra keletas lietimosi taškų, toliausias priekinis taškas turi atitikti priekinę plokštumą, o toliausias galinis – galinę plokštumą.

5.10. Elektros grandinė sujungiama taip, kad priekinį gabaritinį žibintą arba, jeigu priekinis gabaritinis žibintas neįrengtas, priekinį artimosios šviesos, galinį gabaritinį ir galinio valstybinio numerio ženklo žibintus būtų galima įjungti ir išjungti tik tuo pat metu.

5.11. Jeigu nėra specialių instrukcijų, elektros jungtis turi būti tokia, kad tolimosios šviesos žibinto ir artimosios šviesos žibinto būtų neįmanoma įjungti, nebent kartu įsijungtų 5.10 punkte minėti žibintai. Tačiau šio reikalavimo galima nepaisyti tolimosios šviesos žibinto ir artimosios šviesos žibinto atveju, kurių šviesos įspėjimai – tai artimosios šviesos žibinto įsijungimas trumpais protarpiais, artimosios šviesos žibinto įsijungimas protarpiais arba artimosios šviesos žibinto ir tolimosios šviesos žibinto įsijungimas pakaitomis trumpais protarpiais.

5.11.1. Paleidus variklį priekiniai žibintai įjungiami automatiškai.

5.12. Signalinė lemputė

5.12.1. Kiekviena signalinė lemputė turi būti aiškiai matoma įprastoje vairavimo vietoje sėdinčiam vairuotojui.

5.12.2. Jeigu, vadovaujantis šia taisykle, turi būti įrengtas uždarosios grandinės signalinis įtaisas, jį galima pakeisti veikimo signaliniu įtaisu.

5.13. Žibintų spalvos ([3])

Šioje taisyklėje minėtų žibintų spalvos:

tolimosios šviesos žibintas:	balta
artimosios šviesos žibintas:	balta
priekinis gabaritinis žibintas:	balta
priekinis šviesogrąžis atšvaitas, ne trikampis:	balta
šoninis šviesogrąžis atšvaitas, ne trikampis:	priekyje – gintarinė spalva, gale – gintarinė spalva arba raudona;
pedale įrengtas šviesogrąžis atšvaitas:	gintarinė spalva
galinis šviesogrąžis atšvaitas, ne trikampis:	raudona
posūkio rodiklio žibintas:	gintarinė spalva
stabdymo žibintas:	raudona
galinis gabaritinis žibintas:	raudona
galinio valstybinio numerio ženklo apšvietimo žibintas:	balta
transporto priemonės įspėjamasis pavojaus signalizavimo įtaisas:	gintarinė spalva

5.14. Visuose remiantis šia taisykle tvirtinti pateiktose transporto priemonėse turi būti sumontuoti šie apšvietimo ir šviesos signaliniai įtaisai:

5.14.1. artimosios šviesos žibintas (6.2 punktas);

5.14.2. galinis gabaritinis žibintas (6.10 punktas);

5.14.3. šoninis šviesogrąžis atšvaitas, ne trikampis (6.5 punktas);

5.14.4. šoninis šviesogrąžis atšvaitas, ne trikampis (6.7 punktas);

5.14.5. pedale įrengtas šviesogrąžis atšvaitas (6.6 punktas), tik mopedams su pedalais;

5.14.6. stabdymo žibintas (6.9 punktas);

5.14.7. galinio valstybinio numerio ženklo žibintas, kai toks ženklas privalomas (6.11 punktas).

([3]) Žibinto spinduliuojamos šviesos pagrindinių spalvų koordinačių matavimo nuostatos nėra įtrauktos į šią taisyklę.

5.15. Be to, juose gali būti įrengti šie apšvietimo ir šviesos signaliniai įtaisai:

5.15.1. tolimosios šviesos žibintas (6.1 punktas);

5.15.2. priekinis gabaritinis žibintas (6.3 punktas);

5.15.3. priekinis šviesogrąžis atšvaitas, ne trikampis (6.4 punktas);

5.15.4. posūkio rodiklio žibintai (6.8 punktas);

5.15.5. transporto priemonės įspėjamasis pavojaus signalizavimo įtaisas (6.12 punktas).

5.16. Visi apšvietimo ir šviesos signaliniai įtaisai, paminėti 5.14 ir 5.15 punktuose, įrengiami laikantis atitinkamų šios taisyklės 6 punkto reikalavimų.

5.17. Draudžiama įrengti kitus apšvietimo ir šviesos signalinius įtaisus, nepaminėtus 5.14 ir 5.15 punktuose, išskyrus atitinkamą galinio valstybinio numerio ženklo apšvietimo žibintą (jei toks ženklas yra ir turi būti apšviestas).

5.18. Mopeduose taip pat galima įrengti motociklams skirtus patvirtinto tipo apšvietimo ir šviesos signalinius įtaisus, nurodytus 5.16 ir 5.17 punktuose.

5.19. Įtaisas, kurio tipas patvirtintas pagal JT taisyklės Nr. 148 ir (arba) JT taisyklės Nr. 149, ir (arba) JT taisyklės Nr. 150 ankstesnės serijos pakeitimus, laikomas lygiaverčiu įtaisui, kurio tipas patvirtintas pagal galiojančios JT taisyklės Nr. 148 ir (arba) JT taisyklės Nr. 149, ir (arba) JT taisyklės Nr. 150 vėliausios serijos pakeitimus, jeigu su kiekvienu atskiru žibintu (funkcija) susiję pokyčio indeksai (apibrėžti JT taisyklėje Nr. 48) nesiskiria. Tokiu atveju tokį įtaisą galima įrengti tvirtinamo tipo transporto priemonėje ir nebūtina atnaujinti to įtaiso tipo patvirtinimo dokumentų ir įtaiso ženklinimo.

6. ATSKIROSIOS SPECIFIKACIJOS

6.1. Tolimosios šviesos žibintas

6.1.1. Skaičius

Vienas arba du, kurių tipas patvirtintas pagal:

a) JT taisyklę Nr. 113;

b) JT taisyklę Nr. 112 – A arba B klasės;

c) JT taisyklę Nr. 1;

d) JT taisyklę Nr. 57;

e) JT taisyklę Nr. 72;

f) JT taisyklę Nr. 76:

g) JT taisyklę Nr. 149 – A, BS, CS, DS arba ES klasės;

6.1.2. Išdėstymas

Specialių reikalavimų nenustatyta.

6.1.3. Pozicija

6.1.3.1. Plotis

6.1.3.1.1. Atskirą tolimosios šviesos žibintą galima įrengti virš kito priekinio žibinto, po juo ar vienoje jo pusėje: jeigu tie žibintai įmontuoti vienas virš kito, tolimosios šviesos žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje; jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras turi būti vienodu atstumu nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos.

6.1.3.1.2. Su kitu priekiniu žibintu sujungtas tolimosios šviesos žibintas turi būti įrengtas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje. Tačiau jeigu transporto priemonėje šalia tolimosios šviesos žibinto įrengtas atskiras artimosios šviesos žibintas arba artimosios šviesos žibintas, tarpusavyje sujungtas su priekiniu gabaritiniu žibintu, jų atskaitos centrai turi būti vienodu atstumu nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos.

6.1.3.1.3. Du tolimosios šviesos žibintai, kurių vienas arba abu tarpusavyje sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai būtų vienodu atstumu nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos.

6.1.3.2. Ilgis: transporto priemonės priekyje. Šis reikalavimas laikomas įvykdytu, jeigu spinduliuojama žibinto šviesa, atsispindinti galinio vaizdo veidrodžiuose ir (arba) kituose šviesą atspindinčiuose transporto priemonės paviršiuose, nei tiesiogiai, nei netiesiogiai netrukdo vairuotojui.

6.1.3.3. Bet kuriuo atveju atstumas tarp atskiro tolimosios šviesos žibinto šviečiamojo paviršiaus krašto ir artimąją šviesą spinduliuojančio žibinto šviečiamojo paviršiaus krašto neturi būti didesnis kaip 200 mm.

6.1.3.4. Atstumas tarp dviejų tolimosios šviesos žibintų šviečiamųjų paviršių neturi būti didesnis kaip 200 mm.

6.1.4. Geometrinis matomumas

Šviečiamojo paviršiaus matomumas, įskaitant jo matomumą vietose, kurios neapšviečiamos tam tikra stebėjimo kryptimi, užtikrinamas erdvėje, apibrėžtoje sudaromosiomis linijomis, nubrėžtomis pagal šviečiamojo paviršiaus perimetrą ir su priekinio žibinto atskaitos ašimi sudarančiomis ne mažesnį kaip 5° kampą.

6.1.5. Orientavimas

Į priekį. Žibintą (-us) galima pasukti pagal vairuojamojo rato pasukimo kampą.

6.1.6. Negalima kombinuoti su jokiu kitu žibintu.

6.1.7. Elektros jungtys

Artimoji šviesa (-os) gali būti įjungta (-os) su tolimąja šviesa (-omis).

6.1.8. Uždarosios grandinės signalinis įtaisas

Privaloma nemirksinti mėlynos spalvos signalinė lemputė.

6.2. Artimosios šviesos žibintas

6.2.1. Skaičius

Vienas arba du, kurių tipas patvirtintas pagal:

a) JT taisyklę Nr. 113;

b) JT taisyklę Nr. 112 – A arba B klasės;

c) JT taisyklę Nr. 1;

d) JT taisyklę Nr. 56;

e) JT taisyklę Nr. 57;

f) JT taisyklę Nr. 72;

g) JT taisyklę Nr. 76;

h) JT taisyklę Nr. 82;

i) JT taisyklę Nr. 149 – A, AS ([4]), BS, CS, DS arba ES klasės;

([4]) JT taisyklės Nr. 113 A klasės pagrindinės artimosios šviesos žibintai su sumontuotais šviesos diodų moduliais arba JT taisyklės Nr. 149 AS klasės pagrindinės artimosios šviesos žibintai su sumontuotais šviesos diodų moduliais tik transporto priemonėse, kurių didžiausias projektinis greitis neviršija 25 km/h.

6.2.2. Išdėstymas

Specialių reikalavimų nenustatyta.

6.2.3. Pozicija

6.2.3.1. Plotis

6.2.3.1.1. Atskirą artimosios šviesos žibintą galima įrengti virš kito priekinio žibinto, po juo ar vienoje jo pusėje: jeigu tie žibintai įmontuoti vienas virš kito, artimosios šviesos žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje; jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centras turi būti vienodu atstumu nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos.

6.2.3.1.2. Su kitu priekiniu žibintu sujungtas artimosios šviesos žibintas turi būti įrengtas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje. Tačiau jeigu transporto priemonėje šalia artimosios šviesos žibinto įrengtas atskiras tolimosios šviesos žibintas arba tolimosios šviesos žibintas, tarpusavyje sujungtas su priekiniu gabaritiniu žibintu, jų atskaitos centrai turi būti vienodu atstumu nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos.

6.2.3.1.3. Du artimosios šviesos žibintai, kurių vienas arba abu tarpusavyje sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai būtų vienodu atstumu nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos.

6.2.3.2. Aukštis: Ne mažiau kaip 500 mm ir ne daugiau kaip 1 200 mm virš žemės.

6.2.3.3. Ilgis: transporto priemonės priekyje. Šis reikalavimas laikomas įvykdytu, jeigu spinduliuojama žibinto šviesa, atsispindinti galinio vaizdo veidrodžiuose ir (arba) kituose šviesą atspindinčiuose transporto priemonės paviršiuose, nei tiesiogiai, nei netiesiogiai netrukdo vairuotojui.

6.2.3.4. Jei įrengti du artimosios šviesos žibintai, atstumas tarp šviečiamųjų paviršių neturi būti didesnis kaip 200 mm.

6.2.4. Geometrinis matomumas

Apibrėžiamas α ir β kampais, kaip nustatyta 2.8 punkte:

α = 15° aukštyn ir 10° žemyn;

β = 45° į kairę ir į dešinę, jeigu įrengtas vienas žibintas;

β = 45° į išorę ir 10° į vidų, jeigu žibintai įrengti poromis.

Prie priekinio žibinto esančios pertvaros arba kiti įrangos elementai neturi turėti antrinio poveikio kitiems eismo dalyviams.

6.2.5. Orientavimas

Į priekį. Žibintą (-us) galima pasukti pagal vairuojamojo rato pasukimo kampą.

6.2.6. Negalima kombinuoti su jokiu kitu žibintu.

6.2.7. Elektros jungtys

Valdikliu artimajai šviesai įjungti kartu turi būti išjungiami tolimosios šviesos žibintai.

6.2.8. Signalinė lemputė

Neprivaloma, uždarosios grandinės, žalios spalvos, nemirksinti.

6.3. Priekinis gabaritinis žibintas

6.3.1. Skaičius

Vienas arba du.

6.3.2. Išdėstymas

Specialių reikalavimų nenustatyta.

6.3.3. Pozicija

6.3.3.1. Plotis:

atskirąjį priekinį gabaritinį žibintą galima įmontuoti virš kito priekinio žibinto, po juo ar vienoje jo pusėje: jeigu tie žibintai įmontuoti vienas virš kito, priekinio gabaritinio žibinto atskaitos centras turi būti vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje; jeigu tie žibintai įrengti vienas šalia kito, jų atskaitos centrai turi būti vienodu atstumu nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos;

su kitu priekiniu žibintu tarpusavyje sujungtas priekinis gabaritinis žibintas turi būti įtaisytas taip, kad jo atskaitos centras būtų vidurinėje išilginėje transporto priemonės plokštumoje. Tačiau jeigu transporto priemonėje šalia priekinio gabaritinio žibinto taip pat įrengtas kitas priekinis žibintas, jų atskaitos centrai turi būti vienodu atstumu nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos.

Du priekiniai gabaritiniai žibintai, kurių vienas arba abu tarpusavyje sujungti su kitu priekiniu žibintu, turi būti įrengti taip, kad jų atskaitos centrai būtų vienodu atstumu nuo vidurinės išilginės transporto priemonės plokštumos.

6.3.3.2. Aukštis: virš žemės paviršiaus ne mažiau kaip 350 mm ir ne daugiau kaip 1200 mm.

6.3.3.3. Ilgis: transporto priemonės priekyje.

6.3.4. Geometrinis matomumas

Vertikalusis kampas: 15° į viršų ir į apačią;

tačiau vertikalusis kampas žemiau horizontalės gali būti sumažintas iki 5°, jeigu žibintai yra žemiau nei 750 mm.

Horizontalusis kampas: 80° į kairę ir į dešinę, jeigu įrengtas vienas žibintas;

horizontalusis kampas gali būti 80° į išorę ir 45° į vidų, jeigu žibintai įrengti poromis.

6.3.5. Orientavimas

Į priekį. Žibintą (-us) galima pasukti pagal vairuojamojo rato pasukimo kampą.

6.3.6. Signalinė lemputė

Arba neprivaloma, uždarosios grandinės, žalios spalvos, nemirksinti signalinis lemputė, arba prietaisų apšvietimas.

6.3.7. Kiti reikalavimai

Nėra.

6.4. Priekinis šviesogrąžis atšvaitas, ne trikampis

6.4.1. Skaičius

Vienas.

6.4.2. Išdėstymas

Specialių reikalavimų nenustatyta.

6.4.3. Pozicija

Aukštis: virš žemės ne mažesniu kaip 400 mm ir ne didesniu kaip 1 200 mm atstumu.

6.4.4. Geometrinis matomumas

Horizontalusis kampas:	30° į kairę ir į dešinę.
Vertikalusis kampas::	15° virš ir žemiau horizontalės.

Tačiau vertikalusis kampas žemiau horizontalės gali būti sumažintas iki 5°, jeigu žibintas yra žemiau nei 750 mm.

6.4.5. Orientavimas

Į priekį. Atšvaitą galima pasukti pagal vairuojamojo rato pasukimo kampą.

6.4.6. Kiti reikalavimai

Nėra.

6.5. Šoninis šviesogrąžis atšvaitas, ne trikampis

6.5.1. Skaičius transporto priemonės šone

Vienas arba du.

6.5.2. Išdėstymas

Specialių reikalavimų nenustatyta.

6.5.3. Pozicija

6.5.3.1. Transporto priemonės šone.

6.5.3.2. Aukštis: virš žemės ne mažesniu kaip 300 mm ir ne didesniu kaip 1 000 mm atstumu.

6.5.3.3. Ilgis: turėtų būti įrengti taip, kad įprastomis sąlygomis jų neuždengtų vairuotojo ar keleivio drabužiai.

6.5.4. Geometrinis matomumas

Horizontalusis kampas:	30° į priekį ir atgal.
Vertikalusis kampas::	15° virš ir žemiau horizontalės.

Tačiau vertikalusis kampas žemiau horizontalės gali būti sumažintas iki 5°, jeigu žibintas yra žemiau nei 750 mm.

6.5.5. Orientavimas

Šviesogrąžių atšvaitų atskaitos ašis turi būti statmena vidurinei išilginei transporto priemonės plokštumai bei nukreipta į išorę.

Priekinius šoninius šviesogrąžius atšvaitus galima pasukti pagal vairuojamojo rato pasukimo kampą.

6.6. Pedaluose įrengti šviesogrąžiai atšvaitai

6.6.1. Skaičius

Keturi šviesogrąžiai atšvaitai arba šviesogrąžių atšvaitų grupės.

6.6.2. Išdėstymas

Specialių reikalavimų nenustatyta.

6.6.3. Kiti reikalavimai

Šviesogrąžių atšvaitų šviečiamojo paviršiaus išorinis sluoksnis įleidžiamas į pedalo konstrukciją.

Šviesogrąžiai atšvaitai įrengiami pedalo konstrukcijoje taip, kad juos būtų galima matyti iš transporto priemonės priekio ir galo. Tokių šviesogrąžių atšvaitų, kurių forma pritaikyta pagal pedalo konstrukciją, atskaitos ašis turi būti statmena pedalo ašiai.

Pedaluose įrengti šviesogrąžiai atšvaitai įtaisomi tuose transporto priemonės pedaluose, kurie velenu arba panašiu įtaisu gali būti naudojami varikliui paleisti. Jie neįtaisomi pedaluose, naudojamuose transporto priemonei kontroliuoti arba kaip vairuotojo ar keleivio kojų atramos.

Atšvaitai turi būti matomi iš priekio ir iš galo.

6.7. Galinis šviesogrąžis atšvaitas, ne trikampis

6.7.1. Skaičius

Vienas arba du.

6.7.2. Išdėstymas

Specialių reikalavimų nenustatyta.

6.7.3. Pozicija

6.7.3.1. Aukštis: virš žemės paviršiaus ne mažiau kaip 250 mm ir ne daugiau kaip 900 mm.

6.7.3.2. Ilgis: transporto priemonės gale.

6.7.4. Geometrinis matomumas

Horizontalusis kampas:	30° į kairę ir į dešinę, jeigu įrengtas vienas atšvaitas;
	30° į išorę ir 10° į vidų, jeigu atšvaitai įrengti poromis.
Vertikalusis kampas:	15° virš ir žemiau horizontalės.

Tačiau vertikalusis kampas žemiau horizontalės gali būti sumažintas iki 5°, jeigu žibintas yra žemiau nei 750 mm.

6.7.5. Orientavimas

Atgal.

6.8. Posūkio rodiklio žibintas

6.8.1. Skaičius

Po du kiekvienoje pusėje.

6.8.2. Išdėstymas

Du priekiniai žibintai (11 kategorijos ([5]));

Du galiniai žibintai (12 kategorijos ([5])).

6.8.3. Pozicija

6.8.3.1. plotis:

([5]) Gali būti pakeičiami 1 ir 2 kategorijos žibintais pagal JT taisyklę Nr. 6 arba Nr. 148.

6.8.3.1.1. Priekiniams žibintams taikomi šie reikalavimai:

1) tarp šviečiamųjų paviršių turi būti ne mažesnis kaip 240 mm atstumas;

2) žibintai įrengiami už išorinius priekinio (-ių) žibinto (-ų) šviečiamųjų paviršių kraštus liečiančių vertikalių išilginių plokštumų;

3) mažiausias atstumas tarp arčiausiai vienas kito esančių žibintų ir priekinio pagrindinės artimosios šviesos žibinto šviečiamųjų paviršių turi būti toks:

Mažiausias žibinto spinduliuojamos šviesos stipris (cd)	Mažiausias skiriantis atstumas (mm)
90	75
175	40
250	20
400	≤ 20

6.8.3.1.2. Galinių žibintų atveju atstumas tarp dviejų šviečiamųjų paviršių vidinių kraštų turi būti bent 160 mm.

6.8.3.2. Aukštis: virš žemės ne mažesniu kaip 350 mm ir ne didesniu kaip 1 200 mm atstumu.

6.8.3.3. Ilgis: priekinis atstumas nuo galinių žibintų atskaitos centro ir skersinės plokštumos, kuri atitinka tolimiausią galinę bendrojo transporto priemonės ilgio ribą, neturi viršyti 300 mm.

6.8.4. Geometrinis matomumas

Horizontalusis kampas: 20° į vidų ir 80° į išorę.

Vertikalusis kampas: 15° virš ir žemiau horizontalės.

Tačiau vertikalusis kampas žemiau horizontalės gali būti sumažintas iki 5°, jeigu žibintas yra žemiau nei 750 mm.

6.8.5. Orientavimas

Priekinius žibintus galima pasukti pagal vairuojamojo rato pasukimo kampą.

6.8.6. Negalima kombinuoti su jokiu kitu žibintu.

6.8.7. Negalima tarpusavyje sujungti su jokiu kitu žibintu.

6.8.8. Elektros jungtys

Posūkio rodiklio žibintai įjungiami atskirai nuo kitų žibintų. Visi vienoje transporto priemonės pusėje esantys posūkio rodiklio žibintai įjungiami ir išjungiami vienu valdikliu.

6.8.9. Kiti reikalavimai

Toliau pateikiamos charakteristikos, kurių dydžiai matuojami elektros sistemai taikant tik variklio ir apšvietimo įtaisų veiklai užtikrinti būtiną apkrovą.

6.8.9.1. Visų transporto priemonių, kuriose posūkių žibintams tiekiama nuolatinė srovė, žibintų šviesos mirksėjimo dažnis turi būti 90 ± 30 kartų per minutę.

6.8.9.1.1. Toje pačioje transporto priemonės pusėje posūkio rodiklio žibintai gali mirksėti arba vienu laiku, arba paeiliui.

6.8.9.1.2. Įjungus šviesos signalo valdiklį, žibinto šviesa turi užsidegti ne vėliau kaip po vienos sekundės, o pirmą kartą užgesti – ne vėliau kaip po vienos su puse sekundės.

6.8.9.2. Jei transporto priemonėje posūkių žibintams tiekiama kintamoji srovė, kai variklio sukimosi dažnis yra 50–100 % variklio sukimosi dažnio, atitinkančio didžiausią projektinį transporto priemonės greitį, žibintų šviesos mirksėjimo dažnis turi būti 90 + 30 kartų per minutę.

6.8.9.2.1. Toje pačioje transporto priemonės pusėje posūkio rodiklio žibintai gali mirksėti arba vienu laiku, arba paeiliui.

6.8.9.2.2. Įjungus žibinto signalo valdiklį, žibinto šviesa turi užsidegti ne vėliau kaip po vienos sekundės, o pirmą kartą užgesti – ne vėliau kaip po vienos su puse sekundės.

6.8.9.3. Jei transporto priemonėje posūkių žibintams tiekiama kintamoji srovė, kai variklio sukimosi dažnis yra tarp gamintojo nurodyto variklio sukimosi dažnio tuščiąja eiga ir 50 % variklio sukimosi dažnio, atitinkančio didžiausią transporto priemonės greitį, žibintų mirksėjimo dažnis turi būti nuo 90 + 30 iki 90–45 kartų per minutę.

6.8.9.3.1. Toje pačioje transporto priemonės pusėje posūkio rodiklio žibintai gali mirksėti arba vienu laiku, arba paeiliui.

6.8.9.3.2. Įjungus žibinto signalo valdiklį, žibinto šviesa turi užsidegti ne vėliau kaip po vienos sekundės, o pirmą kartą užgesti – ne vėliau kaip po vienos su puse sekundės.

6.8.10. Jeigu vienas posūkio rodiklio žibintas sugenda, išskyrus trumpąjį jungimą, kitas turi tebemirksėti arba jis turi neužgesti, tačiau žibinto mirksėjimo dažnis turi skirtis nuo pirmiau nurodytojo, nebent transporto priemonėje sumontuotas signalinis įtaisas.

6.8.11. Signalinė lemputė

Privalomas, jei vairuotojas nemato posūkio rodiklio žibintų: veikiantis, žalios spalvos, mirksintis ir (arba) girdimas. Sugedus žibintui, signalinis įtaisas užgęsta, dega toliau arba pakinta jo mirksėjimo dažnis.

6.9. Stabdymo žibintas

6.9.1. Skaičius

Vienas arba du.

6.9.2. Išdėstymas

Specialių reikalavimų nenustatyta.

6.9.3. Pozicija

6.9.3.1. Aukštis: virš žemės ne mažesniu kaip 250 mm ir ne didesniu kaip 1 500 mm atstumu.

6.9.3.2. Ilgis: transporto priemonės gale.

6.9.4. Geometrinis matomumas

Horizontalusis kampas:	45° į kairę ir į dešinę, jeigu įrengtas vienas žibintas;
	45° į išorę ir 10° į vidų, jeigu žibintai įrengti poromis.
Vertikalusis kampas:	15° virš ir žemiau horizontalės.

Tačiau vertikalusis kampas žemiau horizontalės gali būti sumažintas iki 5°, jeigu žibintas yra žemiau nei 750 mm.

6.9.5. Orientavimas

Atgal.

6.9.6. Elektros jungtys

Užsidega nuspaudus darbinį stabdį.

6.9.7. Kiti reikalavimai

Stabdymo žibinto šviesos stipris gerokai viršija galinio gabaritinio žibinto stiprį.

6.9.8. Signalinė lemputė

Draudžiama.

6.10. Galinis gabaritinis žibintas

6.10.1. Skaičius

Vienas arba du.

6.10.2. Išdėstymas

Specialių reikalavimų nenustatyta.

6.10.3. Pozicija

6.10.3.1. Aukštis: virš žemės ne mažesniu kaip 250 mm ir ne didesniu kaip 1 500 mm atstumu.

6.10.3.2. Ilgis: transporto priemonės gale.

6.10.4. Geometrinis matomumas

horizontalusis kampas:	80° į kairę ir į dešinę, jeigu įrengtas vienas žibintas;
	horizontalusis kampas gali būti 80° į išorę ir 45° į vidų, jeigu žibintai įrengti poromis.
Vertikalusis kampas:	15° virš ir žemiau horizontalės.

Tačiau vertikalusis kampas žemiau horizontalės gali būti sumažintas iki 5°, jeigu žibintas yra žemiau nei 750 mm.

6.10.5. Orientavimas

Atgal.

6.10.6. Signalinė lemputė

Neprivaloma, kombinuojama su priekiniam gabaritiniam žibintui skirta signaline lempute.

6.10.7. Kiti reikalavimai

Nėra.

6.11. Galinio valstybinio numerio ženklo apšvietimo žibintas:

6.11.1. Skaičius

Vienas. Šis įtaisas gali būti sudarytas iš kelių valstybinio numerio ženklo vietai apšviesti skirtų optinių elementų.

6.11.2.	Išdėstymas	)	
		)	
6.11.3.	Pozicija	)	
		)	
6.11.3.1.	plotis:	)	
		)	
6.11.3.2.	aukštis:	)	Toks, kad įtaisas apšviestų valstybinio numerio ženklo vietą.
		)	
6.11.3.3.	ilgis:	)	
		)	
6.11.4.	Geometrinis matomumas	)	
		)	
6.11.5.	Orientavimas	)	

6.11.6. Signalinis įtaisas

Neprivaloma: Jo funkciją atlieka gabaritiniam žibintui numatytas signalinis įtaisas.

6.11.7. Kiti reikalavimai

Kai valstybinio numerio ženklo apšvietimo žibintas yra kombinuotas su galiniu gabaritiniu žibintu, tarpusavyje sujungtas su stabdymo žibintu, galinio valstybinio numerio ženklo apšvietimo žibinto fotometrinės savybės gali pasikeisti degant stabdymo žibintui.

6.12. Transporto priemonės įspėjamasis pavojaus signalizavimo įtaisas:

6.12.1. Įjungus signalą, vienu metu turi veikti posūkio rodiklio žibintai pagal 6.8 punkto reikalavimus.

6.12.2. Elektros jungtys

Signalas turi būti duodamas atskiru valdikliu, kurį įjungus elektros srovė visiems posūkio rodiklio žibintams būtų tiekiama vienu metu.

6.12.3. Uždarosios grandinės signalinis įtaisas

Mirksinti raudonos spalvos signalinė lemputė arba, jeigu signalinės lemputės yra atskiros, tuo pat metu įsijungianti signalinė lemputė, nustatyta 6.8.11 punkte.

6.12.4. Kiti reikalavimai

Šviesa mirksi 90 ± 30 kartų per minutę.

Įjungus šviesos signalo valdiklį, šviesa turi užsidegti ne vėliau kaip po vienos sekundės, o pirmą kartą užgesti – ne vėliau kaip po vienos su puse sekundės.

7. TRANSPORTO PRIEMONIŲ REGISTRACIJA

Niekas netrukdo valdžios institucijoms reikalauti arba drausti šalies teritorijoje registruotose transporto priemonėse įrengti 5.15.1 punkte nurodytą tolimosios šviesos žibintą, jei jos apie tai praneša Jungtinių Tautų Generaliniam sekretoriatui pranešime apie šios taisyklės taikymą.

8. GAMYBOS ATITIKTIS

Gamybos atitikties kontrolės procedūros turi atitikti nustatytąsias Susitarimo 2 priedėlyje (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2) ir jas taikant galioja toliau nurodyti reikalavimai.

8.1. Pagal šią taisyklę patvirtinti mopedai turi būti pagaminti taip, kad atitiktų tipą, patvirtintą įvykdžius 5 ir 6 punktuose nustatytus reikalavimus.

8.2. Turi būti laikomasi būtiniausių gamybos atitikties kontrolės procedūrų reikalavimų, nustatytų šios taisyklės 5 priede.

8.3. Tipo patvirtinimą suteikusi institucija bet kuriuo metu gali patikrinti kiekvienoje gamybos įmonėje taikomą atitikties kontrolės metodiką. Paprastai šios patikros atliekamos kartą per metus.

9. SANKCIJOS UŽ GAMYBOS NEATITIKTĮ

9.1. Pagal šią taisyklę suteiktas transporto priemonės tipo patvirtinimas gali būti panaikintas, jei nesilaikoma pirmiau nustatytų reikalavimų.

9.2. Jeigu šią taisyklę taikanti susitariančioji šalis panaikina patvirtinimą, kurį buvo anksčiau suteikusi, apie tai kitoms šią taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims nedelsdama praneša naudodama šios taisyklės 1 priede pateikto pavyzdžio pranešimo blanką.

10. TRANSPORTO PRIEMONĖS TIPO PATVIRTINIMO PAKEITIMAS IR PATVIRTINTO TRANSPORTO PRIEMONĖS TIPO IŠPLĖTIMAS, ATSIŽVELGIANT Į APŠVIETIMO IR ŠVIESOS SIGNALINIŲ ĮTAISŲ ĮRENGIMĄ

10.1. Apie kiekvieną transporto priemonės tipo pakeitimą pranešama tą transporto priemonės tipą patvirtinusiai tipo patvirtinimo institucijai. Tada institucija gali:

10.1.1. manyti, kad pakeitimai greičiausiai neturės pastebimo neigiamo poveikio ir kad bet kokiu atveju transporto priemonė vis tiek atitinka reikalavimus, arba

10.1.2. pareikalauti, kad už bandymus atsakinga technikos tarnyba pateiktų papildomą bandymų protokolą.

10.2. Apie patvirtinimo suteikimą ar atsisakymą jį suteikti, nurodant pakeitimus, šią taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims pranešama 4.3 punkte aprašyta tvarka.

10.3. Tipo išplėtimo patvirtinimą suteikianti kompetentinga institucija tokiam išplėtimo patvirtinimui suteikia serijos numerį ir apie tai praneša kitoms šią taisyklę taikančioms 1958 m. Susitarimo šalims, naudodama šios taisyklės 1 priede pateikto pavyzdžio pranešimo blanką.

11. VISIŠKAS GAMYBOS NUTRAUKIMAS

Visiškai nutraukęs pagal šią taisyklę patvirtinto tipo transporto priemonių gamybą, patvirtinimo sertifikato turėtojas apie tai informuoja tipą patvirtinusią instituciją. Tokį pranešimą gavusi institucija apie tai praneša kitoms šią taisyklę taikančioms 1958 m. Susitarimo šalims, naudodama šios taisyklės 1 priede pateikto pavyzdžio pranešimo blanką.

12. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

12.1. Nuo oficialios 01 serijos pakeitimų įsigaliojimo datos nė viena šią taisyklę taikanti susitariančioji šalis negali atsisakyti patvirtinti tipų pagal šią taisyklę su pakeitimais, kurių serijos numeris yra 01.

12.2. Praėjus 24 mėnesiams nuo 12.1 punkte nurodytos įsigaliojimo datos, šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys suteikia patvirtinimus tik jei transporto priemonės tipas, atsižvelgiant į įrengtų apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų skaičių ir būdą, atitinka šios taisyklės su 01 serijos pakeitimais reikalavimus.

12.3. Lieka galioti pagal šią taisyklę iki 12.2 punkte minėtos dienos suteikti patvirtinimai. Jeigu transporto priemonės pirmą kartą registruotos daugiau nei po 4 metų nuo 12.1 punkte nurodytos įsigaliojimo datos, susitariančiosios šalys gali atsisakyti suteikti transporto priemonės tipo patvirtinimą, atsižvelgdamos į įrengtų apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų skaičių ir būdą, jei jos neatitinka šios taisyklės su 01 serijos pakeitimais reikalavimų.

13. UŽ PATVIRTINIMO BANDYMUS ATSAKINGŲ TECHNINIŲ TARNYBŲ IR TIPO PATVIRTINIMO INSTITUCIJŲ PAVADINIMAI BEI ADRESAI

Šią taisyklę taikančios Susitarimo šalys Jungtinių Tautų Sekretoriatui praneša už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir patvirtinimą suteikiančių tipo patvirtinimo institucijų, kurioms siunčiami kitose šalyse suteikto patvirtinimo, atsisakymo suteikti patvirtinimą ar patvirtinimo panaikinimo blankai, pavadinimus ir adresus.

1 PRIEDAS

PRANEŠIMAS

(Didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm))

pateikė: Institucijos pavadinimas:

.....

.....

.....

dėl transporto priemonės tipo (mopedo) ([2]):

patvirtinimo

patvirtinto tipo išplėtimo

nepatvirtinimo

patvirtinimo panaikinimo

visiško gamybos nutraukimo

atsižvelgiant į apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų įrengimą pagal Taisyklę Nr. 74.

Patvirtinimo Nr.: …

Išplėtimo Nr.: …

1. Transporto priemonės prekybinis pavadinimas arba prekės ženklas .....

2. Transporto priemonės tipas: .....

3. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....

4. Gamintojo atstovo, jei toks yra, pavadinimas ir adresas: .....

5. Patvirtinti pateikti transporto priemonėje sumontuoti apšvietimo įtaisai ([3]), ([4])

5.1. Tolimosios šviesos žibintas: taip / ne ([2])

5.2. Artimosios šviesos žibintas: taip / ne ([2])

5.3. Priekinis gabaritinis žibintas: taip / ne ([2])

5.4. Baltos spalvos priekinis šviesogrąžis atšvaitas, ne trikampis: taip / ne ([2])

5.5. Gintaro spalvos šoniniai šviesogrąžiai atšvaitai, ne trikampiai: taip / ne ([2])

5.6. Gintaro spalvos pedaluose įrengti šviesogrąžiai atšvaitai: taip / ne ([2])

5.7. Raudonos spalvos galinis šviesogrąžis atšvaitas, ne trikampis: taip / ne ([2])

([1]) Tipą patvirtinusios / patvirtintą tipą išplėtusios / tipo nepatvirtinusios / tipo patvirtinimą panaikinusios (žr. patvirtinimo nuostatas šioje taisyklėje) šalies skiriamasis numeris.

([2]) Išbraukti, kas netaikoma.

([3]) Kiekvienam įtaisui atskiroje formoje (pagal šios taisyklės 3.2.2 punkte pateiktą sąrašą) nurodyti tinkamai identifikuotą įtaiso tipą, atitinkantį šioje taisyklėje nustatytus įrengimo reikalavimus.

([4]) Pridėti transporto priemonių diagramas, nurodytas šios taisyklės 3.2.3 punkte.

5.8. Posūkio rodiklio žibintas: taip / ne ([2])

5.9. Stabdymo žibintas: taip / ne ([2])

5.10. Galinis gabaritinis žibintas: taip / ne ([2])

5.11. Galinio valstybinio numerio ženklo apšvietimo žibintas: taip / ne ([2])

6. Didžiausias projektinis greitis: ……km/val.

7. Variantai: ……

8. Transporto priemonė pateikta patvirtinti (data): ……

9. Už patvirtinimo bandymus atsakinga techninė tarnyba: ……

10. Tos tarnybos parengtos ataskaitos data: ……

11. Tos tarnybos parengtos ataskaitos numeris: ……

12. Tipas patvirtintas / tipas nepatvirtintas / patvirtintas tipas išplėstas / tipo patvirtinimas panaikintas ([2])

13. Išplėtimo priežastis (-ys) (jei taikoma): ……

14. Patvirtinimo ženklo vieta ant transporto priemonės: ……

15. Vieta: ……

16. Data: ……

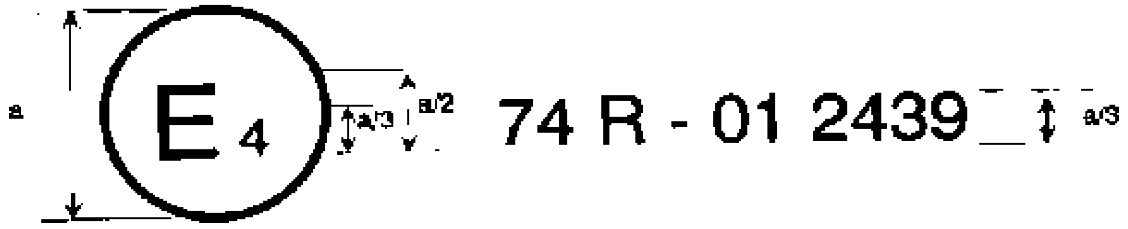
17. Parašas: ……

2 PRIEDAS

PATVIRTINIMO ŽENKLŲ IŠDĖSTYMAS

A pavyzdys

(žr. šios taisyklės 4.4 punktą)

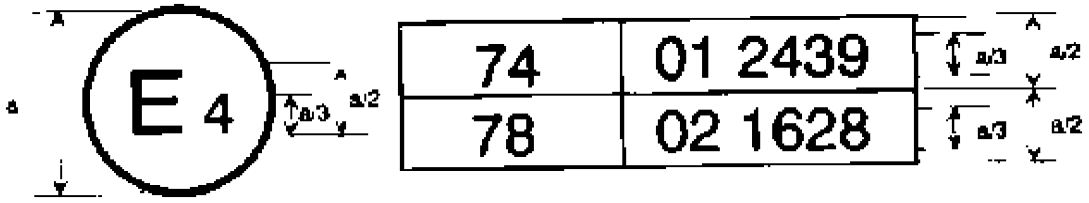

a ≥ 8 mm

Pateiktas prie mopedo pritvirtintas patvirtinimo ženklas rodo, kad tam tikras transporto priemonių tipas buvo patvirtintas Nyderlanduose (E4) pagal Taisyklę Nr. 74, patvirtinimo numeris – 012439, atsižvelgiant į apšvietimo ir šviesos signalinių įtaisų įrengimą. Pirmi du patvirtinimo numerio skaitmenys nurodo, kad patvirtinimas suteiktas pagal Taisyklės Nr. 74 su 01 serijos pakeitimais reikalavimus.

B pavyzdys

(Žr. šios taisyklės 4.5 punktą)

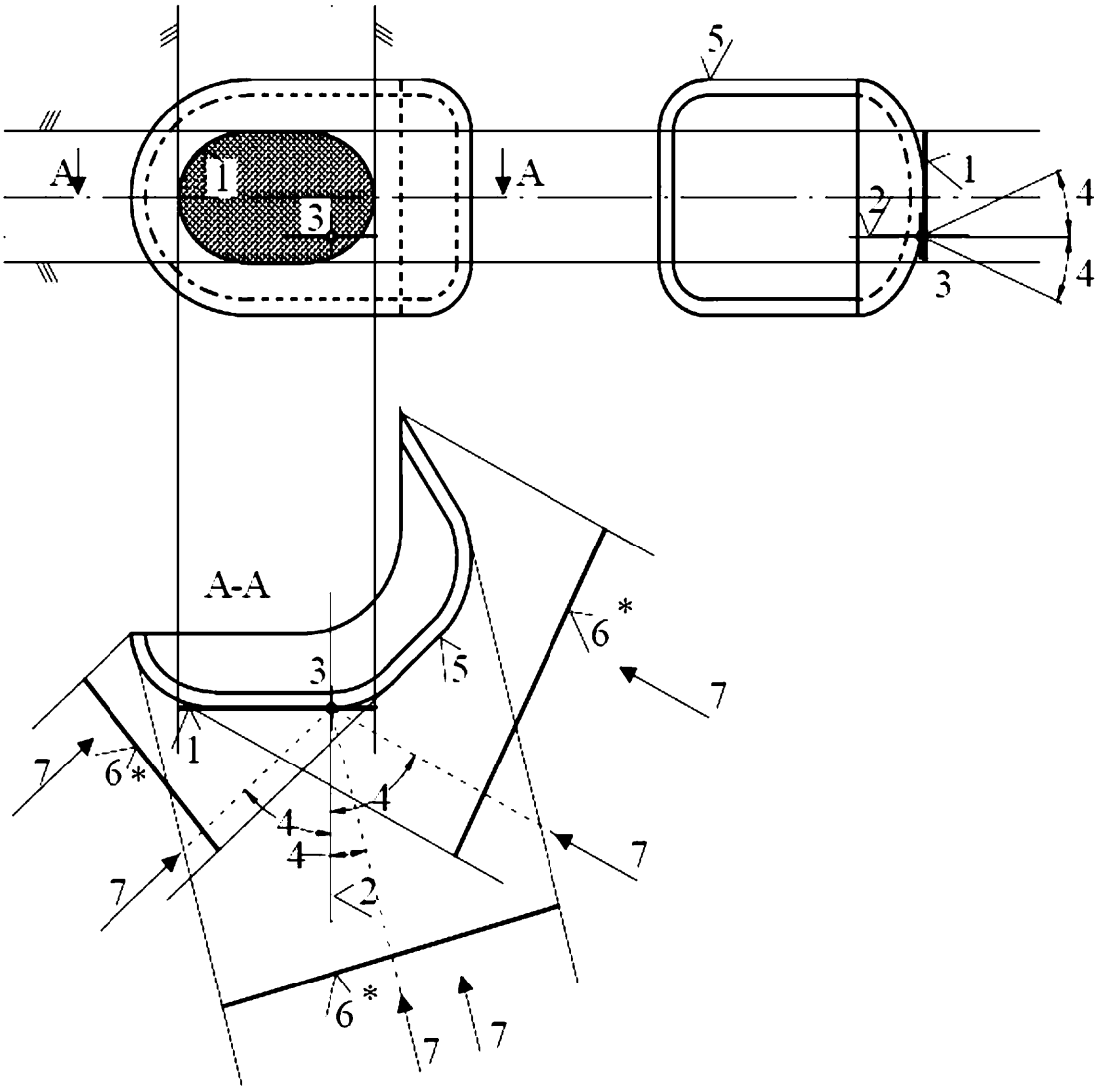
a ≥ 8 mm

Pavaizduotas prie mopedo pritvirtinamas patvirtinimo ženklas rodo, kad atitinkamas transporto priemonės tipas buvo patvirtintas Nyderlanduose (E 4) pagal Taisykles Nr. 74 ir Nr. 78 ([1]). Patvirtinimo numeriai rodo, kad tada, kai buvo suteikti atitinkami patvirtinimai, į Taisyklę Nr. 74 buvo įtraukti 01 serijos pakeitimai, o į Taisyklę Nr. 78 – 02 serijos pakeitimai.

([1]) Pastarasis numeris pateiktas tik kaip pavyzdys.

3 PRIEDAS

ŽIBINTŲ PAVIRŠIAI, ATSKAITOS AŠIS IR CENTRAS, GEOMETRINIO MATOMUMO KAMPAI

* Šis paviršius turi būti laikomas šviesą spinduliuojančio paviršiaus liestine.

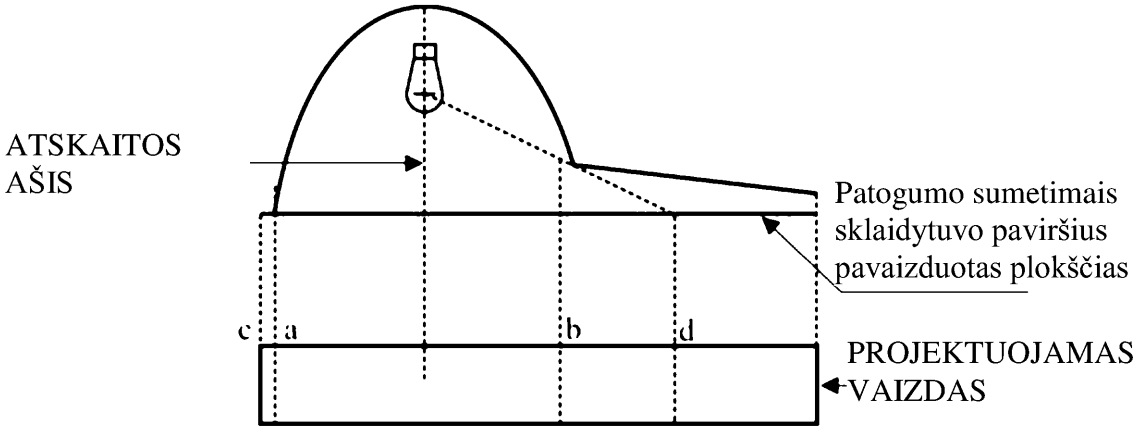
Paaiškinimai

1. Šviečiamasis paviršius
2. Atskaitos ašis
3. Atskaitos centras
4. Geometrinio matomumo kampas
5. Šviesą spinduliuojantis paviršius
6. Tariamasis paviršius
7. Stebėjimo kryptis

Šviečiamasis paviršius, palyginti su šviesą spinduliuojančiu paviršiumi

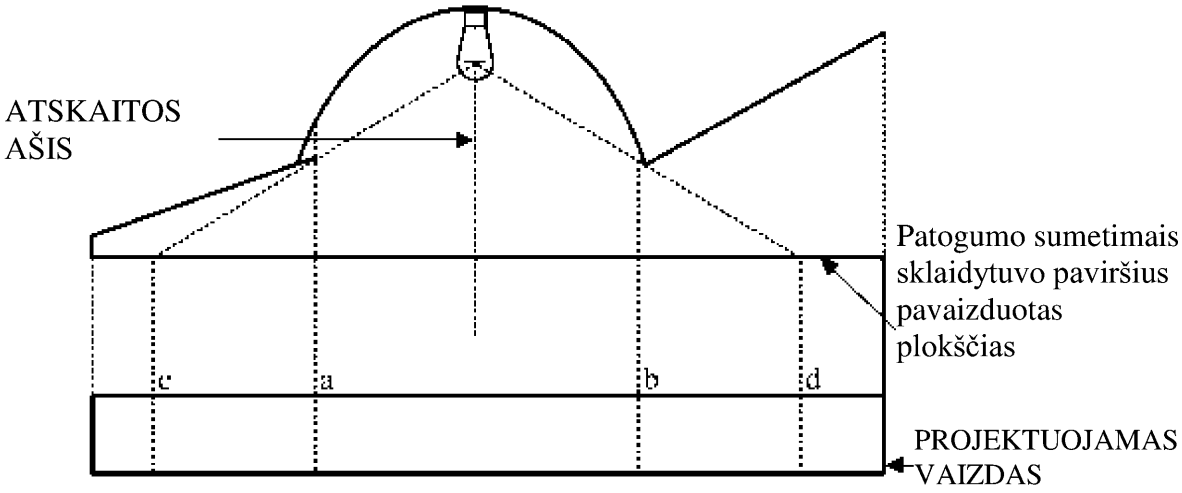
(Žr. šios taisyklės 2.8 ir 2.9 punktus)

A eskizas

	Šviečiamasis paviršius	Šviesą spinduliuojantis paviršius
Kraštai	a ir b	c ir d

B eskizas

	Šviečiamasis paviršius	Šviesą spinduliuojantis paviršius
Kraštai	a ir b	c ir d

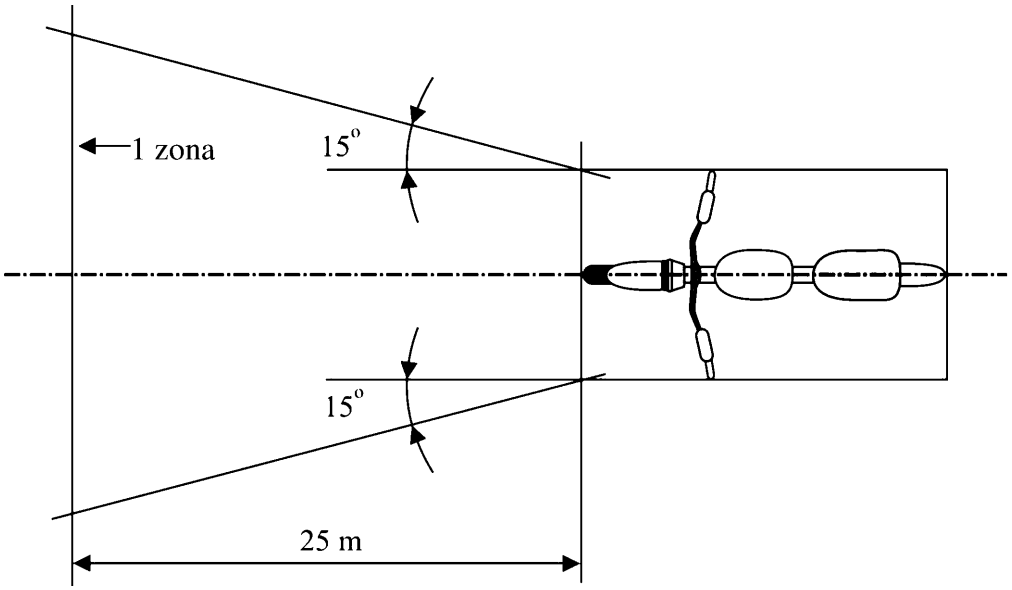
4 PRIEDAS

RAUDONOS ŠVIESOS ŽIBINTŲ MATOMUMAS IŠ PRIEKIO IR BALTOS ŠVIESOS ŽIBINTŲ MATOMUMAS IŠ GALO

(Žr. šios taisyklės 5.9 punktą)

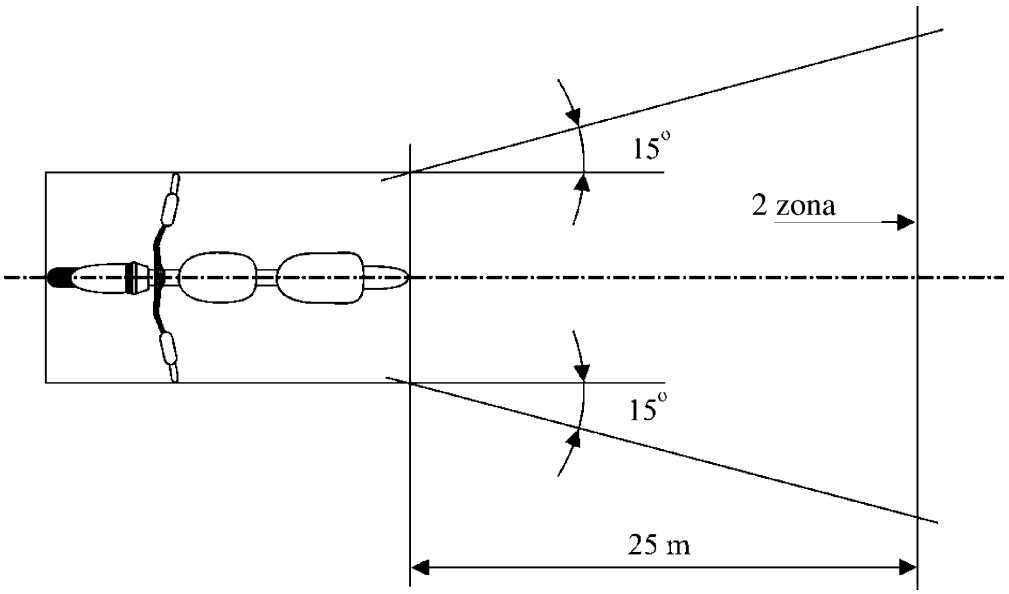
1 paveikslas

Raudonos spalvos žibintų matomumas iš priekio

2 paveikslas

Baltos spalvos žibintų matomumas iš galo

5 PRIEDAS

GAMYBOS ATITIKTIES KONTROLĖ

l. Bandymai

l.1. Žibintų vieta

Žibintų vieta, kaip nustatyta šios taisyklės 6 punkte, tikrinama pagal bendruosius šios taisyklės 5 punkto reikalavimus.

Išmatuotieji atstumai turi būti tokie, kad būtų įvykdyti kiekvienam žibintui taikomi specialieji reikalavimai.

l.2. Žibintų matomumas

l.2.1. Geometrinio matomumo kampai tikrinami pagal šios taisyklės 2.8 pastraipą.

Išmatuotieji kampai turi būti tokie, kad būtų įvykdyti kiekvienam žibintui taikomi specialieji reikalavimai, išskyrus tai, kad, montuojant šviesos signalinius įtaisus, kampų ribos gali kisti iki ± 3°, kaip leidžiama pagal 5.3 punktą.

l.2.2. Raudonos spalvos šviesos matomumas iš priekio ir baltos spalvos šviesos matomumas iš galo tikrinamas pagal šios taisyklės 5.9 punktą.

l.3. Elektros jungtys ir signaliniai įtaisai

Elektros jungtys tikrinamos įjungiant kiekvieną prie mopedo elektros sistemos prijungtą žibintą. Žibintai ir signaliniai įtaisai turi veikti pagal šios taisyklės 5.10 punkto nuostatas ir kiekvienam žibintui taikomus specialiuosius reikalavimus.

l.4. Įrengti žibintai, jų skaičius, spalva, išdėstymas ir, kai taikoma, kategorija tikrinami apžiūrint juos pačius ir jų ženklinimą.

Tikrinami dalykai turi atitikti 5.13 punkto reikalavimus, taip pat turi būti įvykdyti atskiri kiekvienam žibintui taikomi reikalavimai.